

Ang Una nga Sulat ni Pablo kay **Timoteo**

Ang Pang-una nga Hambay

A. Ang Gingsulatan

Ini nga libro hay una sa duha nga gingsulat ni Apostol Pablo para kay Timoteo, isa nga kabataan nga miyugdumaya ng iglesya.

Ang tatay ni Timoteo hay isa nga Griego kag ang iya naman nanay hay Judio. Ang iya nanay kag iya lula hay pareho nga nagatuo kay Hesus. (2 Timoteo 1:5) Tunà nang ungà pa siya, hay ginatudluan na siya ng iya nanay kag ng iya lula ng Kasulatan. (2 Timoteo 3:15)

Si Timoteo hay halin sa banwa ng Listra nga sakop ng Asya Menor. Diri nga banwa nakilaya siya ni Pablo kag tunà adto nakaibahan na siya ni Pablo sa iba-iba nga lugar agud magbulig kay Pablo sa pagwali ng Maayo nga Balità parti kay Hesu-Kristo. (Hinimò 16:1-5)

Sa bilog nga rehiyon ng Masedonya, halos permi nakaibahan ni Pablo si Timoteo. (Hinimò 17:14-15, 18:5) Kaibahan da siya ni Pablo sa Efeso, (Hinimò 19:22) tapos sinda hay nagkadto sa madamò nga lugar. (Hinimò 20:4) Kadamò nga beses siya gingpadaya ni Pablo agud magpanudlò kag magpakusog ng pagtuo sa mga nagatuo sa iba-iba nga lugar. (1 Korinto 4:7, 16:10; Filipos 2:19; 1 Tesalonika 3:2, 3:6)

B. Ang Tiyempo kung Kasan-o ini Gingsulat

Pagkatapos nga makaluwas si Pablo sa prisuhan sa Roma, nagkità liwat sina Pablo kag Timoteo sa Efeso. Gingbilin siya ni Pablo didto kag nagkadto si Pablo sa Masedonya. (1 Timoteo 1:3) Mintras si Pablo hay yadto sa Masedonya, gingsulat niya ini nga libro para kay Timoteo. Gingsulat ini ni Pablo siguro mga A.D. 63-65 kag pareho ang tyempo nga gingsulat ang Tito.

K. Ang Importante nga mga Impormasyon sa ini nga Libro

May tuyo nga sulat si Pablo nga ginatawag nga ‘Mga Sulat para sa Pastor’, ang duha hay para kay Timoteo kag ang isa kay Tito. Sa una nga sulat ni Pablo kay Timoteo, may tuyo ka butang siya nga gingsulat:

Ang una hay ang mga paandam laban sa mga salà nga pagpanudlò sa iglesya, pareho ng pagpati nga ang kaluwasan hay mababaton lang paagi sa ‘kamayad’ nga bukon matuod kag paghimò ng mga seremonya, halimbawà: ang indì pagkaon sa iban nga klasi ng pagkaon kag ang pagbawal sa pag-asawa.

Ang ikaduha hay ang mga bilin parti sa pagdumaya ng iglesya kag sa pagsamba, kaibahan ang mga listahan kung ano ang dapat nga maging batasan ng mga pinunò kag ng mga nagaserbisyo sa iglesya.

Kag ang ikatuyo hay ang mga laygay para kay Timoteo nga maging maayo nga ulipon ni Hesu-Kristo kag ang mga bilin parti sa responsibilidad niya sa mga grupo nga nagatuo kay Kristo.

Ang mga Suyod

- I. Ang Pagpakilaya ni Pablo kag ang Pagpangamusta (1:1-2)
- II. Ang mga Bilin parti sa Iglesya kag sa mga Miyugdumaya (1:3-3:16)
- III. Ang mga Bilin para kay Timoteo parti sa iya Trabaho (4:1-6:21)

1 ¹ Ako si Pablo nga apostol^a ni Kristo Hesus sunò sa sugò ng Dios nga aton Manluluwas kag ni Kristo Hesus nga imaw ang aton sigurado nga paglaom.^b ² Nagapangamusta ako sa imo, Timoteo, ikaw nga akon matuod nga ungà sa pagtuo.

Kabay pa nga mabaton mo ang grasya, kaluoy kag katawhayan halin sa Dios nga Amay kag kay Kristo Hesus nga aton Ginoo.

Ang Paandam sa mga Nagatudlò ning Salà

³ Gusto ko nga dirà ka lang sa Efeso pareho ng akon gingbilin sa imo nang nagapakadto ako sa Masedonya. Kay may iban nga mga tawo dirà nga salà ang inda ginatudlò, ngani kahinangyan nga hambayi sinda nga magpara sa inà nga ginatudlò. ⁴ Hambayan mo sinda nga indì sinda mag-uyak ng inda oras sa mga isto-istorya nga paliwat-liwat basì sa listahan ng mga kalulo-lulohan. Imaw ini ang kabangdanan kung basì nagadinibatihan ang mga tawo. Kag

^a1:1a Ang apostol hay representanti ni Kristo nga gingpilì ng Dios kag gingtaw-an ning otoridad para magpamatuod kay Kristo.

^b1:1b Imaw ang aton sigurado nga paglaom: o nagatao sa aton ning sigurado nga paglaom. Ang sigurado nga paglaom hay maluwas gid kita paagi sa kamatayon ni Kristo.

ini nga mga bagay indi gid makabulig agud masayuran ninda ang plano ng Dios parti sa pagluwas sa tawo. Masayuran lang naton ini paagi sa pagtuo kay Hesus. ⁵ Ang rason kung basi kahinangyan nga hambayon mo sinda nga magpara sa inà nga salà nga ginatudlò, agud magahigugmaanang ang mga nagatuo nga may malimpyo nga tagipusuon kag konsinsya, kag matuod nga pagtuo. ⁶ Ang iban dirà nagtalikod na sa ini nga kaayo nga mga pagkabuhì kag nagadiniskusyon sa mga bagay nga wayà ning puyos. ⁷ Gusto ninda nga kilay-on sinda nga maging mayad sa pagpanudlò ng Kasuguan ng Dios, kag kombinsido gid sinda sa inda ginapangtudlò, pero wayà ninda naintindihi kung ano ang inda ginapanghambay.

⁸ Nasayuran naton nga ang Kasuguan hay maayo kung tamà lang ang paggamit. ⁹ Dapat da naton dumdumon nga ang Kasuguan hay wayà ginghimò para sa mga matarong, kundì para sa mga wayà nagasunod sa mga kasuguan, mga masuwayon, mga wayà nagasunod sa Dios, mga makasal-anan, bukon mga diosnanon, nagahigugmà sa kalibutanon nga mga butang, mga nagapangpatay ng inda tatay o nanay, mga miyugpatay ng inda isigkatawo, ¹⁰ mga nagapangawatan o naga-iba nga wayà pa makasay, mga nagaubay nga lyaki sa lyaki o babayi sa babayi, mga nagapangkidnap, mga pusong, mga tawo nga nagatistigo ning bukon matuod kag sa mga nagahimò ning bisan ano nga nagakuntra sa tamà nga pagpanudlò. ¹¹ Ang tamà nga pagpanudlò hay sunò sa Maayo nga Balità nga parti sa mahimayaon kag malipayon nga Dios nga gingsalig sa akon agud itudlò sa mga tawo.

Ang Pagpasalamat sa Dios sa iya Kaluoy

¹² Ginapasalamatan ko si Kristo Hesus, ang aton Ginoo nga nagtao sa akon ning kusog sa pagserbisyo para sa iya, kay gingbilang niya ako nga masaligan. Ngani gingpili niya ako nga magserbisyo sa iya, ¹³ abir matuod nga nang una naghambay ako ning malain kuntra sa iya, puyra pa dirà gingpanakit^c gid kag gingpakahuy-an ko ang mga nagatuo sa iya. Pero gingkaluy-an ako ng Dios, kay dati anay wayà pa ako nagatuo, ngani wayà ako makasayod nga salà ang akon ginahimò. ¹⁴ Subra-subra gid ang kabuot ng aton Ginoo nga nagpatawad sa akon tanan nga salà kag gingtaw-an niya ako ning pagtuo kag paghigugmà paagi sa akon pakig-isa kay Kristo Hesus. ¹⁵ Ini nga hambayanon hay matuod kag ang tanan dapat gid nga

^c1:13 Basaha sa Hinimò 8:3, 22:4.

batunon kag tuuhan sa bilog nga tagipusuon: nag-abot si Kristo Hesus diri sa kalibutan agud luwason ang mga makasal-anan. Kag nang una ako gid ang pinakamakasalà sa tanan nga makasal-anan.

¹⁶ Pero gingkaluy-an ako agud maipakità ni Kristo Hesus ang iya subra nga pagkamapinasinsyahon sa akon nga pinakamakasalà. Ang ginghimò ni Kristo sa akon nagatao ning halimbawà sa iban agud magatuo sinda sa iya kag magabaton ning kabuhì nga wayà katapusan. ¹⁷ Padunggan kag dawayon hasta sa wayà katapusan ang Hari nga nagahari nga wayà katapusan, nga wayà ning kamatayon, nga indì makikità ng tawo kag isa lang nga Dios! Kabay pa.

¹⁸ Timoteo, nga akon ginakabig nga ungà, ini ang akon ginabilin sa imo: Dumduma ang mga ginghambay ng mga mensahiro ng Dios nang una parti sa imo, agud makalaban ka ning maayo sa mga nagakuntra sa kamatuuran. ¹⁹ Siguraduhon mo nga permi matibay ang imo pagtuo kag maayo ang imo konsinsya. Ang iban wayà nagapamatì sa inda konsinsya, nganì naduyà ang inda pagtuo, ²⁰ pareho kana Heminiyo kag Alihandro. Gingpabay-an ko na ini nga mga tawo kay Satanas^d agud masayuran ninda nga indì dapat maghambay ning malain kuntra sa Dios.

Ang Maayo nga Pagsamba

2¹ Niyan, una sa tanan, nagapangabay ako nga tudluan mo ang mga nagatuo nga magpangamuyò sa Dios para sa tanan nga tawo. Ipangamuyò ang iban, ipangayò ang inda mga kahinangyanon kag dapat ang indo pagpangamuyò hay may kaibahan nga pagpasalamat.

² Tudluan mo pa sinda nga ipangamuyò ang mga hari kag ang tanan nga may mataas nga katungdanan sa gobyerno para ang inda pagdumaya hay maayo agud ang aton pagpangabuhì hay maging selinsiyo, matawhay, sunò sa kagustuhan ng Dios kag maayo sa panirò ng mga tawo. ³ Ini nga pagpangamuyò sa tanan nga tawo hay maayo kag nalilipay ang Dios nga aton Manluluwas. ⁴ Gusto niya nga makasayod ng kamatuuran kag maluwas ang tanan nga tawo. ⁵ Kay may isa lang nga Dios kag may isa lang nga miyugpatungà sa Dios kag sa mga tawo. Wayà ning iban kundì si Kristo Hesus nga naging

^d1:20 Gingpabay-an ko na ini nga mga tawo kay Satanas, siguro ang gusto hambayon hay gingpabay-an sinda nga magsunod sa inda kagustuhan nga sundon si Satanas agud kung may matabò nga malain nga resulta sa inda ginghimò, masasayuran ninda sa ulihi nga malain ang inda ginghimò kag makabalik sa Ginoo.

tawo. ⁶Gingtao niya ang iya kabuhì^e para pangtubos sa kasal-anan ng tanan nga tawo agud indì na maparusahan ng Dios. Imaw ini ang nagapamatuod nga gusto ng Dios luwason ang tanan nga tawo, kag ini hay gingpakità niya sa tyempo nga iya mismo gingpili. ⁷Ngani gingbutang niya ako sa pwesto ng apostol sa mga bukun Judio para ibalità kag itudlò ang matuod nga pagpanudlò agud magtuo sinda kay Hesus. Nagabalità ako ning matuod sa indo kag wayà ako nagapinusong.

⁸Sa abir diin nga lugar nga nagatipon ang mga nagatuo, gusto ko nga pag nagapangamuyò ang mga lyaki, dapat igwa ning malimpyo nga tagipusuon, pagtaas ng inda mga kamot kag wayà ning kahangit o kaaway.

⁹Kung parti sa mga babayi, gusto ko nga magbarò sinda ning tamà nga angay siruon kag bukun malaw-ay. Kung magpaguwapa sinda, dapat indì magpangupyor ning subra-subra, o maggamit ng madamò nga mga alahas nga bulawan o perlas, o magsuksok ning kamahay-mahay nga mga barò. ¹⁰Kundi ang matuod nga kaguwapa nga gusto ng Dios hay ang maayo nga mga bagay nga inda ginahimò. Ini nga mga bagay hay nagaangay sa inda ginapamatuod nga sinda hay nagatuo sa Dios. ¹¹Kag kung may nagatudlò, ang mga babayi hay dapat lang magpamatì kag magtuon nga may pagpasakop. ¹²Wayà ko ginatuguti ang mga babayi nga magtudlò o magmandar sa mga lyaki. Kahinangyan magpamatì lang sinda. ¹³Kay ang una nga ginghimò hay si Adan kag masunod lang si Eba. ¹⁴Kag bukun si Adan ang naluko ni Satanas, kundì ang babayi ang naluko kag nagsuway sa sugò ng Dios.^f ¹⁵Pero ang mga babayi dirà maluwas sa parusa sa inda mga kasal-anan. Sa inda pagpangungà, kahinangyan gid ninda nga diparahon ang inda pamilya^g. Dapat sinda magpadayon sa pagtuo kay Hesus, paghigugmà, pagsunod sa kabubut-on ng Dios kag tamà nga pamatasan.

Ang Pamatasan ng mga Miyugdumaya ng Iglesia

3 ¹Matuod ang hambayanon: Kung may gusto nga maging miyugdumaya ng mga nagatuo, nagahandom siya ng kagalang-galang nga trabaho. ²Ngani ang miyugdumaya ng mga

^e2:6 Gingtao niya ang iya kabuhì ang gusto hambayon hay namatay siya.

^f2:14 Ang gusto hambayon si Eba hay naluko kag nagsuway, si Adan wayà naluko pero nagsuway da.

^g2:15 Sa Griego, pero maluwas siya sa pag-ungà.

nagatuo hay kahinangyan wayà ning kapintasan, isa lang ang iya asawa, antigo magpugong ng iya kaugalingon, magkabuhì ning tamà, ginatahod, madiparahon sa mga bisita, kag maayo magtudlò. ³Dapat bukon siya manginginom kag bukon mapintas, kundi mabuot kag bukon palaaway. Kahinangyan bukon da siya hakog sa kuwarta. ⁴Kung parti naman sa iya panimayay, dapat maayo siya magdumaya, ginatahod siya kag ginatuman ng iya mga ungà. ⁵Kay pauno ang iya pagdumaya sa mga nagatuo sa Dios kung indì niya kaya maasikaso ang iya kaugalingon nga panimayay? ⁶Kahinangyan da nga bukon siya bag-o nga nagatuo, kay basi kung magpahambog siya kag mahuyog sa parusa nga pareho ng gingparusa kay Satanas. ⁷Kag kahinangyan da nga ang mga tawo nga wayà nagatuo sa Dios hay may maayo nga ginahambay parti sa iya, agud indì siya mahambayan ning malain nga maging kabangdanan nga mahuyog sa siod ni Satanas.

Ang mga Miyugserbisyo nga Nagabulig sa mga Nagatuo

⁸Kung parti naman sa mga miyugserbisyo nga nagabulig sa mga nagatuo, dapat ginatahod sinda, masaligan sa inda ginahambay, bukon manginginom kag bukon hakog sa kuwarta. ⁹Kag kahinangyan sinda permi matibay sa kamatuoran nga may malimpyo nga konsinsya parti sa pagtuo kay Kristo nga gingpasayod na niyan. ¹⁰Nganì dapat usisaon anay sinda kag kung wayà ning kapintasan nga makità sa inda, puydi na sinda makaserbisyo. ¹¹Ang mga babayi^h hay dapat ginatahod da, wayà nagapanglibak, antigo magpugong ng inda kaugalingon kag masasaligan sa tanan nga bagay. ¹²Parti naman sa mga miyugserbisyo nga nagabulig sa mga nagatuo, dapat isa lang ang asawa, kag maayo sinda magdumaya sa inda mga ungà kag sa inda bilog nga panimayay. ¹³Ang mga miyugserbisyo nga nagabulig sa mga nagatuo nga maayo ang inda pagserbisyo hay ginatahod ng mga tawo kag wayà sinda mahadlok maghambay parti sa inda pagtuo kay Kristo Hesus.

Ang Makatitingaya nga Kamatuoran

¹⁴Nagaasa ako nga makakarà dirà nga daan agud magpakigkità sa imo. Pero ginasulat ko pa gid ini nga mga bagay, ¹⁵para kung maatraso ako, masayuran mo kung pauno magkabuhì ang mga nagatuo sa Dios bilang iya pamilya. Kita nga mga nagatuo imaw ang

^{h3:11} Ang mga babayi: o ang mga asawa.

iglesya ng buhì nga Dios nga iya gingsaligan nga nagatudlò ning tamà agud ang kamatuuran indì magabag-o. Ang kamatuuran hay gingpapareho sa bayay kag kita ang mga haligi kag pundasyon ng ini nga bayay. ¹⁶ Ini nga kamatuuran nga gingpasayod niyan ng Dios sa aton parti kay Hesus hay makatitingaya gid:

Siyaⁱ hay nagpakità bilang tawo,
gingpamatuuran ng Espiritu Santo nga siya matarong,^j
nakità ng mga anghel,
gingwali siya sa mga nasyon,
gingtuuhan ng mga tawo sa bilog nga kalibutan,
kag gingdaya siya palangit kag gingtaw-an siya ning pinakamataas
nga padungog.

Ang Nagapinusong nga mga Manunudlò

4 ¹ Klaro ang ginghambay ng Espiritu Santo nga sa ulihi nga mga adlaw ang iban magatalikod sa inda pagtuo sa Dios. Maluluko sinda ng mga tawo nga nagatudlò ning salà nga pagpanudlò nga halin sa mga demonyo nga nagapinusong. ² Ini nga mga tawo hay magapakuno-kuno nga tamà ang inda ginatudlò abir sayod sinda nga salà. Patay na ang inda konsinsya pareho ng napasò sa panit ng plantsa. ³ Magatudlò sinda nga bawal ang mag-asawa, kag may pila nga mga pagkaon da nga ginabawal. Pero ini nga mga pagkaon ginghamò ng Dios para kaunon nga may pagpasalamat ng mga nagatuo kag nakasayod gid ng kamatuuran. ⁴ Kay ang tanan nga ginghamò ng Dios hay maayo, nganì wayà ning bagay nga dapat ginapaindian kundì ginabaton ini nga may pagpasalamat. ⁵ Tungod sa ginahambay ng Dios^k kag sa pangamuyò nga may pagpasalamat, nganì ang tanan nga pagkaon hay puydi na kaunon.

Ang Maayo nga Miyugserbisyo ni Kristo Hesus

⁶ Kung itudlò mo sa aton mga kauturan dirà ini nga mga bagay nga gingbilin ko sa imo, maayo ka nga miyugserbisyo ni Kristo Hesus. Mintras nagatudlò ka sa inda, napapakusog mo da ang imo pagtuo paagi sa maayo nga mga pagpanudlò parti kay Hesus nga imo ginasunod. ⁷ Likawi ang mga isto-istorya nga wayà puyos nga indì

ⁱ3:16a Sa iban nga mga kopya ng Griego, ang siya hay Dios.

^j3:16b Sundò sa iban, paagi sa iya pagkabuhì liwat sa kamatayon hay nagapamatuod nga matarong siya.

^k4:5 Basaha sa Gingtunaan 9:3 kag Marcos 7:19.

makabulig sa mga tawo sa inda pagsunod sa Dios kag himo-himò lang ng mga tawo. Sanaya ang imo kaugalingon nga magkabuhì sa pagsunod sa kabubut-on ng Dios. ⁸ May puyos ang pagsanay ng aton lawas para mapakusog, pero mas may puyos pa gid kung mapatibay naton ang pagsunod sa kabubut-on ng Dios. Kay kung ini hay aton himuon, sigurado gid nga mapuslan naton ang promisa sa kabuhì niyan kag ang kabuhì sa paabuton. ⁹ Matuod ini kag dapat gid ang tanan hay batunon kag tuuhan. ¹⁰ Ngani nagatiis kag nagatinguhà gid kita nga magpangabuhì sa pagsunod sa kabubut-on ng Dios kay may sigurado kita nga paglaom sa Dios nga buhì nga imaw ang Manluluwas ng tanan nga tawo, kag lalò na gid ng mga nagatuo. ¹¹ Itudlò mo kag isugò ini nga mga bagay:

¹² Ayaw magpadaog-daog abir kay sin-o kay batà ka pa, kundì maging maayo ka nga halimbawà sa mga nagatuo kay Kristo: sa paghambay, sa pamatasan, sa paghigugmà, sa pagtuo kag sa malimpyo nga kabuhì. ¹³ Mintras wayà pa ako dirà, gamita ang imo tyempo sa pagbasa ng Kasulatan sa mga tawo, sa pagwali, kag sa pagpanudlò. ¹⁴ Indì pagpabay-i ang regalo¹ nga gingtao sa imo ng Espiritu Santo nang gingtungtong ng mga miyugdumaya ng iglesya ang inda mga kamot kag gingpasayod ng Espiritu Santo kung ano ang imo abilidad. ¹⁵ Hunàhunà-a permi ning maayo kag magtinguhà nga himuon ini nga mga bagay agud makità ng tanan ang imo pag-asenso sa pagserbisyo sa Dios. ¹⁶ Bantayan mo ang imo kaugalingon kag ang imo ginatudlò. Kung ipadayon mo ang paghimò ini nga mga bagay, maluwas mo ang imo kaugalingon patì ang mga nagapamatì sa imo.

Ang mga Bilin parti sa mga Bayo sa Iglesya

5 ¹ Ayaw paghambayi ning masakit ang maguyang na nga lyaki kundì laygayan mo siya pareho ng imo tatay. Tratuon mo ang mga sultiro pareho ng imo mga manghod, ² kag ang mga maguyang nga babayi pareho ng imo nanay. Tratuon mo da ang mga dalaga pareho ng imo mga manghod, nga may malimpyo nga mutibo.

³ Tauron mo kag buligan ang matuod nga mga bayo nga babayi nga wayà na gid ning may ginasaligan. ⁴ Pero kung ang bayo hay igwa ning mga ungà o mga apo, sinda ang una nga may obligasyon nga magdipara agud makabayos sinda sa inda mga maguyang kay imaw ini ang maayo kag ginabaton ng Dios. ⁵ Ang matuod nga

¹4:14 Regalo ng Espiritu Santo hay kamayad o abilidad nga gingtao sa mga nagatuo. Basaha sa I Korinto 12.

bayo nga babayi nga wayà na gid ning may nagabulig, nagasalig na lang gid sa Dios. Adlaw kag gab-i nagapinangamuyò siya kag nagapangayò ning bulig sa Dios. ⁶ Pero ang bayo nga babayi nga mahilig sa pagpinangalipay nga kalibutanon hay patay na sa panirò ng Dios abir buhì pa siya.^m ⁷ Itudlò mo sa mga nagatuo dirà ini nga mga sugò agud wayà ning may malain nga maihambay laban sa inda. ⁸ Kay ang bisan sin-o nga nagatuo nga wayà nagadipara sa iya mga hali, lalò na gid sa iya pamilya, nagapakilaya lang nga ginabaliwayà niya ang matuod nga pagpanudlò kag mas malain pa siya sa wayà nagatuo.

⁹ Puydi ilakot sa listahan agud mabuligan ang mga bayo nga mga babayi nga nagaedad 60 paibabaw, isa lang ka beses nag-asawa.ⁿ

¹⁰ Dapat da nga kilaya sinda nga maayo ang inda mga ginahimò, maayo ang inda pagdipara sa inda mga ungà, madiparahon sa mga bisita, malipay nga nagaserbisyo abir sa pinakamababà nga trabaho para sa mga tawo ng Dios, nagabulig sa mga nahuhugaan kag mahugod maghimò ning abir ano nga maayo.

¹¹ Pero ayaw maglakutan sa listahan agud mabuligan ang mga batà pa nga bayo nga babayi. Kay kung magkahilig kag gusto nga mag-asawa liwat, mapabayaan ninda ang gingpangakò nga indì na mag-asawa liwat agud magserbisyo kay Kristo. ¹² Nganì mababasoy sinda kay wayà ninda pagtumana ang inda una nga pangakò kay Kristo. ¹³ Puyra pa dirà, magatinamad ang mga bayo nga mga batà pa kag permi na lang magpinanumbayay. Kag ang malain pa gid hay magapinangtsismis kag magapinanghilabot sinda sa iban kag magainistorya ng mga bagay nga dapat indì pagaistoryahan.

¹⁴ Nganì kung sa akon, kung tyad lang da ini ang matabò, mas maayo pa ang mga bayo nga batà pa hay mag-asawa na lang liwat kag magpangungà, kag diparahon ang inda panimayay, agud nga wayà ning bagay nga may maihambay ang mga kalaban nga nagakontra sa aton. ¹⁵ Kay igwa na ning mga bayo nga nasuhag kag nagsunod na sinda kay Satanas. ¹⁶ Kung may babayi nga nagatuo nga may hali nga mga bayo, dapat siya ang magdipara sa inda agud indì na mabug-atan ang iglesya kag para mabuligan ng iglesya ang matuod nga mga bayo nga wayà na gid ning may ginasaligan.

^m5:6 Ini nga bayo hay indì na kahinangyan nga buligan.

ⁿ5:9 Iban nga gusto hambayon hay matutom sa iya asawa.

Ang mga Bilin parti sa Miyugdumaya sa Iglesia

¹⁷ Kung parti naman sa mga miyugdumaya ng mga nagatuo nga maayo ang inda pagdumaya, dapat tahuron gid sinda kag taw-an ning maayo nga suweldo, lalò na gid kung nagapangabudlay sinda sa pagwali kag pagtudlò. ¹⁸ Kay nakasulat sa Kasulatan, “Ayaw magtabuni ang bàbà ng baka mintras ginagamit sa paggiok agud makakaon.”^o Kag nakasulat pa gid, “Ang trabahador hay dapat bayaran ning tamà.” ¹⁹ Ayaw pagbatuna ang akusasyon laban sa miyugdumaya, puyra lang kung may duha o tuyo nga testigo nga nagapamatuod. ²⁰ Pero kung may miyugdumaya nga nagapadayon sa pagpakasalà, hambayi sa atubangan ng mga nagatuo para hadlukan ang iban nga maghimò ning salà.

²¹ Sa atubangan ng Dios kag ni Kristo Hesus kag ng iya mga anghel, ginabilin ko sa imo nga sundon mo gid ini nga mga sugò nga wayà ning may ginapaburan. Kahinangyan gid nga sa tanan mo nga ginahimò, wayà ka ning may ginaapinan. ²² Ayaw magtungtong ng imo kamot nga daan sa bisan kay sin-o para magtao sa inda ning otoridad nga magdumaya sa mga nagatuo nga wayà anay ginausisà ning maayo, kay kung masayuran nga sinda hay nagapakasalà gihapon, maumid ka sa inda mga salà. Dapat magpalayò ka sa tanan nga malain.

²³ Parti sa imo lawas nga permi nagakasakit, bukon lang tubì ang imo inumon, kundì mag-inom ka da ning maisot nga ilimnanon para sa imo tiyan.

²⁴ Parti liwat sa gingbutang nga mga miyugdumaya, may mga tawo nga abir wayà pa ginausisaa hay sayod na gid ang inda mga salà. Pero ang mga salà ng iban hay masasayuran da sa ulihi pagkatapos sinda mausisà. ²⁵ Imaw da kung maayo ang aton ginahimò. May mga ginahimò kita nga maayo nga nasasayuran nga daan kag may iban nga indì nga daan masayuran pero sa ulihi hay masasayuran da gihapon.

Ang mga Pagpanudlò parti sa mga Ulipon nga Nagatuo

6 ¹ Kung parti sa mga ulipon nga nagatuo, dapat tahuron gid ninda ang inda mga amo, agud nga wayà ning may malain nga maihambay sa pangayan ng Dios kag sa aton mga ginatudlò. ² Kag kung ang inda mga amo nagatuo da, indì dapat ninda ibaliwayà na

^o5:18 Basaha sa Deuteronomio 25:4.

lang ang inda pagtahod sa inda kay mag-utod na sinda kay Kristo. Ang dapat pa gid ngani kuntà hay magserbisyo sinda ning mas maayo kay ang inda pagpangabudlay hay ikaayo ng mga amo nga nagatuo nga ginahigugmà ng Dios. Itudlò kag ibilin nga tumanon gid ang mga ginghambay ko sa imo.

Ang Salà nga mga Pagpanudlò kag ang Pagkahakog sa Kuwarta

³Kung ang bisan sin-o nga nagapanudlò ning iba nga wayà nagapareho sa tamà nga ginghambay ni Hesu-Kristo nga aton Ginoo kag wayà nagapareho sa mga pagpanudlò nga makabulig sa pagsunod sa kabubut-on ng Dios, ⁴ini nga tawo hay habukon pero wayà ning may nasasayuran. Sakit na niya ang magpinangdiskusyon kag magpinangdibati parti sa paggamit ng mga hambay kag ang matatabò lang hay pagkaili, pag-inaway, paghambay ning malain, pagbintang, ⁵kag permi da siya nagapinangdiskusyon sa mga tawo. Ini nga mga tawo nga nagatudlò ning salà hay balingag ang isip kag wayà makakasayod kung ano ang kamatuuran. Kalaom ninda ang pagpanudlò parti sa Dios hay ikamanggad. ⁶Pero kung ang tawo hay nagasunod sa kabubut-on ng Dios kag kuntinto na siya sa iya kamutangan, imaw ini ang matuod nga manggad. ⁷Sa matuod lang, nang gingtawo kita diri sa kalibutan wayà kita ning may gingdaya, kag kung mamatay kita, wayà da kita ning may madaya halin diri sa kalibutan. ⁸Ngani kung may pagkaon kita kag may barò, dapat kuntinto na kita. ⁹Pero ang abir sin-o nga gusto magmanggaranon hay mahuyog gid sa mga pagtintar kag masiod sinda sa mga malain nga handom nga magadaya sa inda sa kalukuhan kag kasiraan. ¹⁰Kay ang pagkahakog sa kuwarta hay imaw ang ginatunaan ng tanan nga klasi ng kalainan. Ang iban nga mga tawo sa subra nga handom sa kuwarta hay nagtayang na sa pagtuo kag tudo ang inda kalisod sa tagipusuon.

Ang mga Laygay kay Timoteo

¹¹Pero ikaw nga nagaserbisyo sa Dios, palayui gid ini nga mga bagay. Tinguhai nga magsunod sa kabubut-on ng Dios, magtuo kay Hesus, maging matarong, maging mahigugmaon, maging matiniison sa pagsalig sa Dios sa abir ano nga kahugaan kag maging maluluy-on sa imo isigkatawo. ¹²Pareho sa miyugdyagan sa palumbaan, himua gid ang imo makakaya sa imo pagsunod sa Dios hasta sa katapusan. Tinguhai gid nga mababaton mo ang premyo nga kabuhì nga wayà

katapusan. Gingtawag ka ng Dios nga batunon ini nga kabuhì, kag nagpahuo ka nang nagpamatuod ka sa atubangan ng madamò nga mga tawo nga ikaw magasunod sa Dios sa bug-os mo nga kabuhì. ¹³ Sa atubangan ng Dios nga nagatao ning kabuhì sa tanan nga nagakabuhì, kag sa atubangan ni Kristo Hesus nga wayà nahadlok maghambay ning kamatuuran nang ginaimbistigar ni Ponsiyò Pilato, imaw ini ang akon sugò sa imo: ¹⁴ tumana ang tanan nga gingbilin ko sa imo kag siguraduhon mo nga tamà ang imo pagkabuhì agud wayà gid ning may malain nga maihambay laban sa imo hasta nga magpakità si Hesu-Kristo nga aton Ginoo sa iya pagbalik. ¹⁵ Kung parti sa iya pagbalik, matatabò ini sa tamà nga oras nga gingpili ng Dios nga imaw lang gid ang nagagahom sa tanan. Ini nga Dios hay punò gid ning kalipay. Siya ang Hari nga mas mataas sa tanan nga hari kag Ginoo nga mas mataas sa tanan nga ginoo. ¹⁶ Siya lang ang Dios kag nagakabuhì nga wayà katapusan.^p Siya hay nagaistar sa kahayaghayag nga wayà gid ning may makapalapit. Wayà gid ning may nakakità sa iya o makakità abir sin-o. Sa iya ang padungog kag gahom sa paghari nga wayà katapusan. Kabay pa!

¹⁷ Kung parti sa mga manggaranon diri sa kalibutan, hambaya sinda nga indì sinda magpahambog o mag-asa sa inda manggad nga bukon permamenti. Kundi dapat sa Dios lang sinda magsalig nga subra-subra nga nagatao ng tanan nga bagay agud maging malipayon gid kita. ¹⁸ Tudlui sinda nga maghimò ning maayo agud maging manggaranon sinda sa maayo nga ginahimò. Tudlui da sinda nga maging mabinuligon kag maging maatag sa pagtao ng inda mga pagkabutang sa mga nagakahinangyan. ¹⁹ Sa tyad ini nga paagi, ginapapadakò ninda ang inda mga premyo didto sa langit nga sigurado gid nga indì maduyà kag makabaton sinda ning matuod gid nga kabuhì.

²⁰ Timoteo, bantayi gid agud indì mabag-o ang pagpanudlò parti kay Hesus nga gingsalig sa imo para itudlò sa iban. Likawi ang mga pagtinabil nga wayà ning puyos, nga indì makabulig sa mga tawo sa inda pagsunod sa Dios, kag ang mga pagpanudlò nga wayà nagakayato nga ginatawag ng iban nga 'kamayad'. ²¹ Ang iban ginaakò nga sinda hay kamayad-mayad, pero tungod sa inà nga 'kamayad' nagatayang na sinda kag wayà na ninda masayuri ang tamà nga gusto hambayon sa pagpanudlò parti kay Hesus.

Kabay pa nga ang grasya ng Dios yarà sa indo.

P6:16 O: Siya lang ang ginahalinan ng kabuhì nga wayà ning kamatayon.